

Ministerieel besluit tot instelling van het natuurinrichtingsproject Graafweide – Schupleer en tot oprichting van het natuurinrichtingsprojectcomité en de natuurinrichtingsprojectcommissie

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW,

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 37, laatst gewijzigd bij het decreet van 9 mei 2014, artikel 40, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 9 mei 2014, en artikel 47, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 6, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007, 7 maart 2008 en 29 mei 2009, en artikel 20 tot en met artikel 44, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 2 februari 2007, 7 maart 2008, 29 mei 2009 en 14 juli 2017;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 10 december 2018, 17 december 2018 en 15 maart 2019;

Overwegende dat het natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer een optimale inrichting beoogt van het projectgebied met het oog op behoud, herstel, beheer en de ontwikkeling van natuur en natuurlijk milieu in het VEN, de speciale beschermingszones en in groengebied (natuurgebieden, natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat, bosgebied) aangeduid op de plannen van kracht in de ruimtelijke ordening en dat het natuurinrichtingsproject op deze manier de doelstelling van ruimtelijke ordening realiseert, door met name een inrichting door te voeren in functie van de bestemming;

Overwegende dat bij beslissing van Vlaamse Regering van 20 juli 2012, de gouverneur van de provincie Antwerpen werd aangesteld als procesbegeleider om de verschillende plannen en projecten in de vallei van de Kleine Nete tussen Kasterlee en Lier op elkaar af te stemmen; dat in het kader van deze coördinatieopdracht een opvolgingscommissie (OC) en een procesbeheercomité (PBC) werd opgericht waarbij de betrokken diensten van de Vlaamse overheid, de lokale besturen en middenveldorganisaties zetelen; dat in dit kader reeds een gedetailleerde voortraject voor het Natuurinrichtingsproject Graafweide - Schupleer in consensus op de OC werd uitgewerkt;

Overwegende dat het natuurinrichtingsproject Graafweide - Schupleer uitvoering kan geven aan het strategisch project 'Veerkracht in de vallei van de Kleine Nete' in uitvoering van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen waarin de nadruk gelegd wordt op het inrichten en beheren van de vallei van de Kleine Nete zodat toekomstige schokken inzake klimaatveranderingen kunnen opgevangen worden en tegelijkertijd kan blijven instaan voor voedsel-, water- en energievoorziening, waterberging, behoud van biodiversiteit, erfgoed en landschappelijke kwaliteit;

Overwegende dat het natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer gelegen is in de speciale beschermingszone BE2100026 'Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden,

heiden en moerassen', deelgebied 10, aangewezen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 in uitvoering van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en dat de nodige instandhoudingsmaatregelen dienen te worden genomen om verslechtering van de natuurkwaliteit en het natuurlijk milieu alsook om elke betekenisvolle verstoring van de beschermde soorten in deze speciale beschermingszone tegen te gaan;

Overwegende dat het natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer tot doel heeft om bij te dragen tot de realisatie van de gewestelijke en de specifieke instandhoudingsdoelstellingen voor bepaalde Europees te beschermen habitats en Europees te beschermen soorten; dat de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen zijn goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 2010 tot vaststelling van gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen voor Europees te beschermen soorten en habitats; dat de specifieke instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de betrokken speciale beschermingszone zijn opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 tot aanwijzing van de speciale beschermingszone BE2100026 'Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, heiden en moerassen' en tot definitieve vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten;

Overwegende dat 'agrarische gebieden met ecologisch belang' en 'landschappelijk waardevol agrarische gebieden', 'militaire gebieden' en 'woongebied' zoals vastgesteld in de plannen van kracht in de ruimtelijke ordening, worden opgenomen in het projectgebied met het oog op de realisatie van de Europese natuurdoelen in Graafweide-Schupleer, waardoor binnen deze gebieden maatregelen kunnen worden uitgevoerd die een gunstige invloed hebben op de natuur in het VEN en de speciale beschermingszone BE2100026 'Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, heiden en moerassen', en met het oog op het uitvoeren van maatregelen in de voormelde gebieden die een gunstige invloed hebben op de natuur en het natuurlijk milieu in de groengebieden, zoals het creëren van een buffer tussen het woongebied en de rest van het projectgebied waardoor verstoring van flora en fauna wordt verminderd, en met het oog op het uitvoeren van flankerend beleid voor getroffen landbouwpercelen;

Overwegende dat de Vlaamse Regering op 4 april 2014 het voorkeursscenario principieel heeft goedgekeurd waarin beschreven staat welke percelen worden vastgelegd in een agrarische bestemming en op welke percelen uitbreidingen van natuur en bos kunnen plaatsvinden, evenals een aantal percelen die zowel tot de natuurlijke als agrarische structuur kunnen behoren als uitgangspunt van het plan van aanpak voor de effectieve realisatie van de voorgestelde natuurbestemmingen;

Overwegende dat de Vlaamse Regering het plan van aanpak 'Graafweide Schupleer' heeft goedgekeurd op 25 januari 2019, waarin voorgesteld wordt om de realisatie van een natte natuurkern van 150ha via natuurinrichting te realiseren;

Overwegende dat in het projectgebied volgende knelpunten ten aanzien van de natuur en het natuurlijk milieu voorkomen die het bereiken van een duurzame lokaal gunstige staat van instandhouding van de Europees te beschermen habitats en Europees te beschermen soorten bemoeilijkt, zoals te kleine oppervlakten van Europees te beschermen habitats, verdroging van de uitgestrekte veenpakketten, verzuuring van vegetaties door eutrofiëring en verdroging, verhoogd nutriëntengehalte in de toplaag van de bodem voornamelijk in het zuiden en noordoosten van het gebied door langdurige overbemesting, te kleine populaties van Europees te beschermen soorten zoals: kleine modderkruiper, rivierdonderpad en beekprik, verstoorde waterhuishouding in de waterlopen: met name te lage waterpeilen in de zomer en uitblijven van natuurlijke overstromingen in de winter door onder andere kruiden slibruïmingen in het verleden, negatief beïnvloedde helderheid en trofiegraad van de waterlopen door aanvoer van nutriëntenrijk water via de grachten, sloten en overstorten, kwelstromen die worden afgevangen door te diep ingesneden waterlopen waardoor het

grondwater de wortelzone van de kwelafhankelijke vegetaties niet meer kan bereiken en verdroging optreedt;

Overwegende dat natuurinrichting essentieel is voor de realisatie van een goede ecologische toestand van rivier- en beekhabitats (3260) ten gunste van de Europees beschermde soorten kleine modderkruiper, rivierdonderpad, beekprik en rivierprik; voor het behoud, herstel en uitbreiding van waardevolle biotopen waaronder de realisatie van 94 ha bijkomende landhabitats : 1ha mineraalarm overgangsvveen (7140), 9ha veldrusgrasland (6410), 20ha voedselrijke alluviale ruigtes (6430), 52 ha mesotroof elzenbroekbos (91 E0), 12 ha schraal hooiland (6510); waarbij het instrument natuurinrichting de mogelijkheden biedt om de natuurwaarden te verhogen onder meer door waterhuishoudingswerken waardoor het kwelwater langer wordt opgehouden en waardoor verontreinigingsbronnen worden afgekoppeld, door het creëren van een aaneengesloten gebied door middel van kavelruil, bebossing, uitmijning, verschraling door afgraven toplaag;

Overwegende dat natuurinrichting essentieel is om de Europese natuurdoelen in het gebied te kunnen realiseren, in samenhang met landbouwactiviteiten, het optimaliseren van de hydrologie, rekening houdend met de landschaps- en erfgoedwaarden van het beschermd cultuurhistorisch landschap en het vastgesteld landschapsatlasrelict;

Overwegende dat natuurinrichting essentieel is om een oplossing te bieden voor de knelpunten die in het projectgebied aanwezig zijn, en dat met behulp van de maatregelen voorzien in natuurinrichting, zoals kavelruil uit kracht van wet, met inbegrip van herkaveling; infrastructuur- en kavelwerken; aanpassing van de wegen en van het wegenpatroon; het tijdelijk beperkingen opleggen aan het genot van onroerende goederen tijdens de uitvoering van het natuurinrichtingsproject; waterhuishoudingswerken zoals peilwijziging, wijziging van de structuurkenmerken van de waterlopen, aanpassen van het afwateringspatroon en aanpassing van de watertoevoer en -afvoer; grondwerken zoals reliëfwijziging en afgraving; uitbouw van natuureducatieve voorzieningen; bedrijfsverplaatsing; erfdienstbaarheden vestigen of afschaffen;

Overwegende dat het erkend natuurreservaat Schupleer gelegen is binnen het natuurinrichtingsproject Graafweide - Schupleer zodat bijkomende mogelijkheden voor het herstel en behoud van het open en natte karakter in de vallei en een mozaïek van bos, heide, zandduinen en vennen op de hoger gelegen delen binnen het natuurinrichtingsproject worden geschapen en waardoor de beheersvisie van het natuurreservaat met behulp van de instrumenten voorzien in natuurinrichting sneller kan bereikt worden,

BESLUIT:

Artikel 1. Er wordt een natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer ingesteld en afgebakend gelegen binnen de kadastrale secties:

- 1° Grobbendonk, afdeling 1, sectie A;
- 2° Grobbendonk, afdeling 1, sectie B;
- 3° Grobbendonk, afdeling 1, sectie D;
- 4° Vorselaar, afdeling Vorselaar, sectie G.

De afbakening van het natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. Binnen de afbakening, vermeld in artikel 1, geldt het recht van voorkoop, vermeld in artikel 37 tot en met artikel 40 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en vermeld in het hoofdstuk III van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van

het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 te noemen.

De kennisgeving, vermeld in artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998, wordt geldig gedaan aan de Vlaamse Grondenbank, afdeling van de Vlaamse Landmaatschappij, opgericht bij het decreet van 16 juni 2006 betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen.

Art. 3. Overeenkomstig artikel 20 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 wordt een natuurinrichtingsprojectcomité opgericht voor het natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer.

De volgende departementen en agentschappen van de Vlaamse Overheid zijn, in toepassing van artikel 20, §2, eerste lid, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 betrokken bij het natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer:

- 1° Vlaamse Milieumaatschappij;
- 2° Departement landbouw en visserij;
- 3° Agentschap Onroerend Erfgoed;
- 4° Departement Omgeving.

Art. 4. Overeenkomstig artikel 22 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 wordt een natuurinrichtingsprojectcommissie opgericht voor het natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer.

Art. 5. De administratieve zetel van het natuurinrichtingsprojectcomité en de -commissie Graafweide-Schupleer is gevestigd op de Vlaamse Landmaatschappij, Regio Oost, vestiging Herentals.

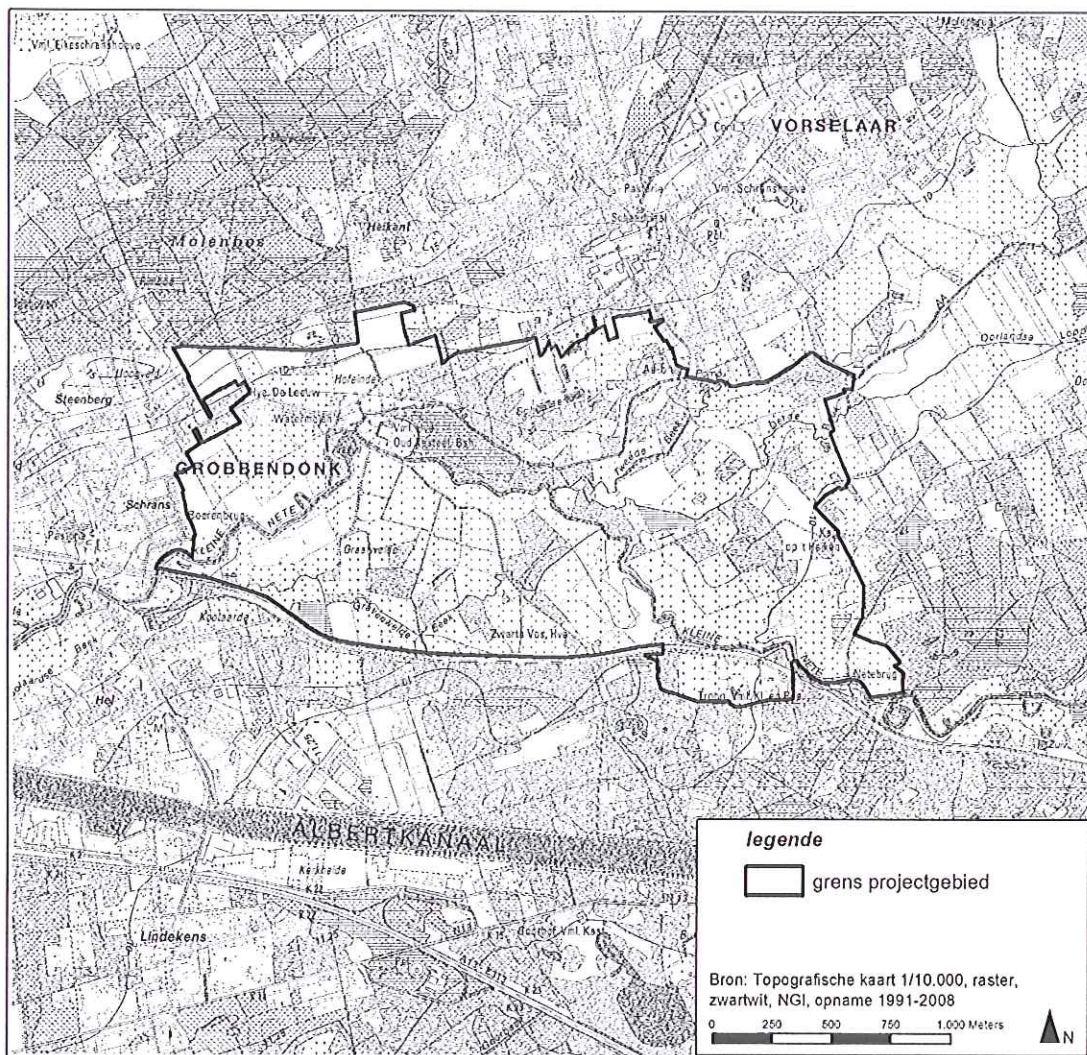
Brussel, 16 APR. 2019

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Koen VAN DEN HEUVEL

Bijlage : afbakening van het natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer als vermeld in artikel 1.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit tot instelling van het natuurinrichtingsproject Graafweide-Schupleer en tot oprichting van het natuurinrichtingsprojectcomité en de natuurinrichtingsprojectcommissie.

Brussel, 16 APR. 2019

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Koen VAN DEN HEUVEL